

13. Федеральный закон "Об акционерных обществах" РФ 26.12.1995 № 208-ФЗ. – <http://www.consultant.ru/popular/stockcomp/>.

13А. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 № 996-XIV. – ВВРУ, 1999, № 40, с. 365.

14. І. Б. Саракун. Реалізація права на отримання дивідендів акціонерного товариства. – <http://www.journal.yurpayintel.com.ua/2009/6/article03/>.

15. Могилевский С. Д. Правовые основы деятельности акционерных обществ. – Москва, 2004. – 206 с.

16. Телюкина М. В. Комментарий к Федеральному Закону "Об акционерных обществах". – Москва, 2005. – 650 с.

17. Д. В. Ломакин. Акционерные правоотношения. – Москва, 1997. – 589 с.

18. О. Белоусов. Акция и права акционера // Законодательство, 1999, № 6. – 327 с.

19. Корпоративное право: Актуальные проблемы теории и практики / под общ. ред. В. А. Белова. М.: Издательство Юрайт, 2009. – 745 с.

20. В. А. Гуреев. Проблемы защиты прав и интересов акционеров в Российской Федерации. – Москва, Волтерс Клувер, 2007. – 208 с.

21. Н. Бондаренко. Некоторые проблемы защиты прав акционерно-миноритариев в законодательстве Республики Беларусь и пути их преодоления. – http://miu.by/rus/kaf_ep/kaf_download/20213_103301106.pdf.

22. И. Т. Тарасов. Учение об акционерных компаниях. – Москва, "Статут", 2000. – 666 с.

23. Закон Португалии "Про комерційні компанії" Portugal Commercial Company Act of 29 March 2006. – http://www.niemands.ru/files/portugal_law/portugal_company_act_niemands.pdf.

24. Закон США "Про підприємницьку корпорацію". Model Business Corporation Act (USA) – <http://greatlakesval.com/wp-content/uploads/2011/08/Model-Business-Corporation-Act.pdf>.

25. О хозяйственных обществах : Закон Респ. Беларусь, 9 дек. 1992 г., № 2020 – XII : в ред. Закона Респ. Беларусь от 08.07.2008 г. // Нац. реестр правовых актов Респ. Беларусь. – 2006. – № 18. – 2/1197.

26. Господарський суд м. Києва. Справа № 5011-62/18878-2012 від 12.03.2013 за позовом Компанії Небот Холдінгс Лімітед, м.Нікосія до ПубАТ "Укрнафта". – <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/29993588>.

Надійшла до редколегії 05.06.13

А. Сороченко, здобувач
КНУ імені Тараса Шевченка, Київ

ПРОБЛЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ АКЦИОНЕРАМИ ПРАВА НА ПОЛУЧЕНИЕ ДИВИДЕНДОВ ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ УКРАИНЫ

Даная статья посвящена исследованию проблем, связанных с реализацией акционерами права на получение дивидендов по законодательству Украины и предложениям относительно решения указанных проблем.

Ключевые слова: дивиденды, корпоративные права, реализация корпоративных прав.

A. Sorochenko, Researcher degree
Kyiv National Taras Shevchenko University, Kyiv

PROBLEMS OF SHAREHOLDER RIGHTS FOR DIVIDENDS ON THE LAW OF UKRAINE

This article is devoted to the research of problems which have something to do with the right to receive dividends' realization by shareholders according to the legislation of Ukraine and offers concerning solution of the problems mentioned above.

Key words: dividends, corporate rights, realization of corporate rights.

УДК 346.21

М. Богуш, асп.
КНУ імені Тараса Шевченка, Київ

ІНТЕРЕСИ УЧАСНИКІВ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН

В статті аналізується поняття "інтерес" з точки зору різних наук, досліджуються існуючі концепції розуміння категорії "інтерес", з'ясовується сутність та види індивідуальних інтересів учасників корпорації, пропонується власне бачення щодо узгодження інтересів меншості та більшості в корпорації.

Ключові слова: корпоративний інтерес, індивідуальні інтереси, групові інтереси, інтерес меншості, інтерес більшості, корпорація, конфлікт інтересів.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю досягнення належного ступеня правового регулювання корпоративних відносин, що є неможливим без теоретичного аналізу інтересів їх учасників. Постає проблема розуміння сутності інтересів учасників/акціонерів корпорації. Під корпорацією в даній статті розуміються господарські товариства (далі по тексту – "ГТ") наступних організаційно-правових форм: акціонерне товариство (далі по тексту – "АТ"), товариство з обмеженою відповідальністю (далі по тексту – "ТОВ") та товариство з додатковою відповідальністю (далі по тексту – "ТДВ"). Дослідження категорії "інтересу" має важливе практичне значення з точки зору захисту прав учасників корпоративних відносин, оскільки в основі механізму захисту повинно бути устремління до адекватного, вираженого та справедливого забезпечення їх інтересів.

Завданням даної статті є дослідити генезис поняття "інтерес" в різних науках, в тому числі в праві, проаналізувати існуючі концепції розуміння категорії "інтерес", з'ясувати сутність та види індивідуальних інтересів учасників корпорації, запропонувати власне бачення щодо узгодження інтересів меншості та більшості в корпорації.

З точки зору етимологічного аналізу, слово "інтерес" має латинське походження (interest) і дослівно перекладається як "має значення" [1, с.945]. В найбільш загальному значенні інтерес трактується тлумачним словником

як увага, що зароджується до кого-небудь або чого-небудь вагомого, важливого, корисного [2, с.91].

Інтерес є предметом дослідження багатьох наук. Наприклад, вивченням даної категорії займалася філософія, що представлена працями К. Гельвеція [3, с.158], німецькою класичною філософією І.Канта [4, с.171], онтологічною філософією ХХ століття Ю. Хабермаса [5, с.234], філософією сучасності І.Бойко, Н.Надольного, В.Разумного, А.Здравосмілова [6] та інших. Сучасна філософія розглядає категорію "інтерес" як основну причину дій особистості. Інтерес має дві складові: об'єктивну, що виражається в сукупності об'єктивних зв'язків та суб'єктивну, що полягає в усвідомленні власного соціального середовища через призму незалежних спонук діяльності.

Категорія інтересу досліджувалася і представниками педагогіки [7, с.126; 8, с.61; 9, с.224], психології [10, с.56; 11, с.8], що розглядають інтерес як специфічну пізнавальну спрямованість особистості, що детермінована психологічними та психічними процесами. При цьому інтерес виникає лише під час вступу особи в суспільні відносини і лише в тому випадку, якщо такий вступ є емоційно цікавим з точки зору самореалізації [12, с.13].

Соціологічна наука характеризувала дану категорію з точки зору різних напрямів: розуміння інтересу як основи соціальної взаємодії, раціоналістичного трактування, аксіологічного, біхевіористського, соціально-

дарвіністського, релятивістського, статусно-рольового, конфліктологічного розуміння тощо. Соціологи сучасності трактують інтерес як категорію, що має семантичне ядро, яке являє собою спрямованість як об'єктивний шлях до задоволення потреб людини в межах соціального простору [13, с.165-195]. Інтерес допомагає індивідууму соціально утвердитися, а спосіб такого утвердження виражається через задоволення інтересу.

Правова наука протягом останніх 30-ти років активно досліджує категорії "законного інтересу", "охоронюваного інтересу", способів їх захисту, їх види, класифікацію тощо. Так, А.В. Малько обґрунтовано наголошував на тому, що законним інтересом є відображене у об'єктивному праві або впливає із його загального змісту та у певній мірі гарантований державою простий юридичний дозвіл, який виражається у намаганні суб'єкта користуватися конкретним соціальним благом, а також у деяких випадках звертатися за захистом до компетентних органів – з метою задоволення власних потреб, які не суперечать суспільним [14, с.182]. В даному визначенні влучно акцентовано увагу на два основних нюанси як ключові елементи структури законного інтересу: 1) намагання користуватися соціальним благом; 2) можливість звертатися за захистом до компетентних органів. Відповідно сутністтю інтересу є простий юридичний дозвіл; за формою інтерес може бути закріплений в правовій нормі, так званою об'єктивна форма або впливати з її змісту, що умовно можна назвати ідеальною формою інтересу. Водночас метою інтересу, на нашу думку, може бути задоволення не лише власних потреб, а й потреб третіх осіб (при зверненні прокурора з позовом в інтересах держави, при поданні непрямих позовів учасниками корпорації в інтересах корпорації тощо).

Як бачимо, на сьогодні відсутнє єдине, загальноприйнятне визначення категорії "інтерес", оскільки кожна наука розглядає останній через призму власного предмету, суб'єкту, об'єкту, методології, цілей, завдань тощо. Незважаючи на різноманітність визначень поняття інтересу, в доктрині традиційно розрізняють три концепції правової природи "інтересу": суб'єктивна, об'єктивна та суб'єктивно-об'єктивна (змішана) концепція.

Прихильники суб'єктивної концепції розуміють інтерес як усвідомлену суб'єктом потребу [15, с.4-5; 16, с.25], поштовх до активних дій з метою задоволення потреб. У кожного суб'єкта є певні потреби, що "проектуються" його свідомістю, отже є суб'єктивними. В свою чергу, для задоволення потреби суб'єкт переходить в площину активності, дієвості, де і знаходить свій прояв суб'єктивний інтерес. Інтерес – це такий стан свідомості, який спрямований на що-небудь [17, с.5]. За даного розуміння, проявляється відношення суб'єкта до предмета, як до чогось безпосередньо цінного, важливого [18, с.320].

В свою чергу, прибічники об'єктивної концепції трактують поняття "інтерес" також через необхідність задоволення потреби шляхом активних дій, проте потреби продукуються не свідомістю суб'єкта, а об'єктивними умовами його буття, незалежно від бажань та усвідомлення суб'єкта [19, с.132-143; 20, с.555-558]. Доволі влучно підмітив Д. Чечот, що необхідно розрізняти об'єктивні умови та суб'єктивне уявлення про них самих суб'єктів, які можуть як усвідомлювати такі умови, так і не усвідомлювати зовсім [21, с.29]. Дійсно, доволі часто можна зустріти ситуації, коли суб'єкт взагалі не усвідомлює значення об'єктивних умов або через помилкове їх усвідомлення діє всупереч їм, як наслідок, на шкоду власним інтересам.

З точки зору суб'єктивно-об'єктивної концепції інтерес має більш складну структуру, в якій присутня об'єктивна сторона, оскільки інтерес є мотивом до вступу і водночас сутністю суспільних відносин, що виникають внаслідок активних дій суб'єкта як процес задоволення

об'єктивно існуючої потреби. В той же час, суб'єктивна сторона інтересу проявляється в продукуванні потреб саме свідомістю суб'єкта. Іншими словами, об'єктивно існуючі потреби проходячи крізь призму суб'єктивного усвідомлення суб'єктом і породжують інтереси. Прихильниками цієї теорії є В.П. Грібанов, С.В. Михайлов та інші [22, с.236-240; 23, с.88-89].

Аналізуючи наведені вище підходи, можна однозначно стверджувати, що жодна з концепцій не заперечує факт залежності інтересу від об'єктивних умов існування суб'єктів. Об'єктивними умовами, що впливають на інтереси учасників корпоративних відносин можуть бути наступні: економічні показники діяльності корпорації, основні пріоритетні напрями її діяльності, професіоналізм менеджменту, відповідність стратегії управління корпорації напрямом її діяльності, соціальна політика в корпорації тощо. У зв'язку з цим, повністю підтримуємо точку зору О.М. Вінник на користь домінування об'єктивної концепції, оскільки: 1) психологічне усвідомлення інтересу навряд чи можна застосувати до таких суб'єктів як держава, її компетентних органів, господарських організацій; 2) об'єктивно існуючі потреби, обумовлені суспільними відносинами, можуть бути реалізовані навіть без усвідомлення суб'єктом свого інтересу в їх отриманні [24, с.36]. На користь даної позиції свідчить також той факт, що об'єктивні потреби можуть бути також задоволені при помилковому усвідомленні суб'єктом свого дійсного інтересу; можливість задоволення інтересу суб'єкта шляхом активних дій третій осіб.

Класифікація корпоративних інтересів в правовій науці має важливе практичне значення. Так, в доктрині корпоративного права існує класифікація інтересів на: 1) інтереси, що притаманні всім акціонерам/учасникам корпорації та 2) ті, що характерні для певної їх групи. Одним із науковців, хто запропонував дану класифікацію був Г.Л. Адамович [25, с.15-16]. Компроміс інтересів є основою корпоративних відносин [26, с.9]. Дійсно, забезпечити стабільність існування корпорації є неможливою без наявності балансу між різними інтересами, що в ній поєднуються та визнання пріоритетним інтересу кожного окремого акціонера/учасника корпорації. Одним із резонансних корпоративних конфліктів, що виник на ґрунті ігнорування інтересів різних груп учасників корпорації є криза авіакомпанії "Аеросвіт", що була одним із найбільших авіаперевізників на території України [27]. Крах компанії негативно відзначився на репутації авіаційної галузі в цілому. Тому, законодавче забезпечення виражених інтересів кожного акціонера/учасника корпорації має неабияке публічне значення.

Що ж є тим спільним фактором, який об'єднує інтереси всіх учасників/акціонерів корпорації та робить їх схожими, а в окремих випадках навіть тотожними? Видіється, що роль такого фактору відіграють корпоративні права, що закріплені позитивним правом. Саме корпоративні права визначають спрямованість інтересів акціонерів/учасників корпорації. В даному контексті цілком погоджуємося з думкою О.С. Юффе, що інтереси, які отримують юридичний захист, створюють субстанцію прав [28, с.556]. З огляду на складові правомочностей корпоративних прав, можна класифікувати інтереси акціонерів/учасників на їх види, які пов'язуються саме з участю в корпорації: 1) інтерес в отриманні певної частки прибутку (дивідендів) корпорації; 2) інтерес в управлінні корпорацією, що зумовлює можливість встановлення контролю над майном корпорації; 3) інтерес в отриманні частки активів корпорації у випадку її ліквідації; 4) інтерес в отриманні інформації про діяльність корпорації; 5) інтерес в отриманні доходу внаслідок відчуження акціонерами/учасниками корпорації своїх акцій/частки в статутного капіталі. Логічно, що в даному

разі мова повинна йти саме про розумні інтереси акціонерів/учасників, що випливають з мети участі в корпорації та відповідають цій меті. Нерідко кожен акціонер/учасник може піддаватися впливу власного індивідуального інтересу, що суперечить тим розумним інтересам, які пов'язуються з участю в корпорації. Наприклад, деякі учасники ставлять за мету участі в корпорації налагодження контрагентських відносин з іншими корпораціями, учасниками яких вони є паралельно, посилення або послаблення конкуренції між корпораціями внаслідок паралельної участі в них, перехресне володіння акціями тощо.

Корпорація створюється з метою отримання прибутку (ст. 42 ГК України, ст. 84 ЦК України), що не піддається сумніву. Тому, основний розумний інтерес учасника корпорації реалізується завдяки створенню та участі в корпорації та полягає в можливості отримання доходу шляхом справедливого розподілу прибутку (дивідендів) або підвищення курсової вартості акцій. Таким чином, отримання доходу – це основний розумний індивідуальний інтерес учасника корпорації, який відповідає меті участі в останній [29, с.171].

Разом з тим, необхідно виділити те загальне, що є спільним для інтересів всіх учасників корпорації та дозволяє говорити про останніх як окрему соціальну спільність з притаманними лише їй груповими (колективними) інтересами. Видається, що таким спільним для інтересів всіх учасників корпорації повинно бути покращення економічних показників господарської діяльності корпорації, збільшення її майнової бази, налагодження зв'язків з контрагентами. Дійсно, саме економічний (комерційний) успіх в діяльності корпорації є спільним інтересом всіх учасників/акціонерів, що здійснює безпосередній вплив на задоволення основного індивідуального інтересу – отримання дивідендів. Досить влучно звернув увагу В.О. Гурєєв на те, що головною метою управління АТ повинен бути не лише розвиток свого виробництва, розширення бізнесу, а й "оптимізація економічних показників діяльності компанії", що в якості своєї складової ставить за мету задоволення інтересів своїх інвесторів – акціонерів [30, с.58]. Сучасне корпоративне управління побудоване за схемою пріоритету спільного інтересу акціонерів/учасників. Проте парадоксальним є те, що здебільшого саме такий принцип управління в корпорації здатний підірвати всю систему корпоративного управління. Так, дії всіх учасників/акціонерів підпорядковуються спільному для всіх інтересу – оптимізації економічних показників діяльності компанії, що неодмінно призводить до передачі управління в корпорації більшості. Ще свого часу Рудольф фон Ієринг звертав увагу на те, що в соціумі діє пріоритет інтересів більшості [31, с.221, 224, 227, 371], адже лише такий механізм дозволяє забезпечити стабільність розвитку певної соціальної системи, до якої належить і корпорація, що відповідає інтересам більшості. Проте, саме інтереси та воля більшості здатні трансформуватися в волю самої корпорації як окремого суб'єкта права. Такої позиції дотримується і С.В. Батрин [32, с. 128-131]. Інтереси ж меншості не здійснюють вирішального впливають на волю корпорації. В даному аспекті недоцільно заперечувати такий вплив зовсім, оскільки з логічної точки зору, беручи участь в голосуванні на загальних зборах (далі по тексту – "ЗЗ"), в тому числі утримуючись від голосування або голосуючи "проти" певного рішення, представник меншості бере участь у формуванні волі корпорації. Інша річ, що воля більшості, яка трансформувалася в волю самої корпорації, не відповідає інтересам меншості, а інколи їм суперечить. Підтримуємо точку зору дореволюційного науковця П.М. Гуссаковського, що моноритарні учасни-

ки/акціонери не зобов'язані підкорюватися тим рішенням ЗЗ, що зачіпають права, які особисто належать окремим акціонерам; в такому випадку виникає право акціонера не тільки не підкорюватися такому рішення, але й вимагати його скасування й відшкодування завданих збитків [33, с. 55]. Це є підґрунтям для виникнення корпоративних конфліктів між акціонерами/учасниками корпорації. Меншість не здатна активно впливати на управління корпорацією шляхом прийняття рішень на ЗЗ, оскільки управління корпорацією не може бути розумним інтересом меншості з огляду на кількість належних їм акцій/розміру частки в статутному капіталі корпорації (далі по тексту – "СК" корпорації).

Ще одним фактором, що здатен спричинити появу корпоративних конфліктів є закріплення в чинному корпоративному законодавстві неоднакового об'єму прав за різними групами акціонерів/учасників. Так, меншість користується додатковими правами, що виникають при акумулюванні певного відсоткового бар'єру володіння простими акціями/часткою в СК корпорації. Наприклад, учасники ТОВ/ТДВ, що володіють у сукупності більш як 20 відсотками голосів, мають право вимагати скликання позачергових ЗЗ учасників у будь-який час і з будь-якого приводу, що стосується діяльності товариства (ч. 4 ст. 61, ч.3 ст. 64 Закону України (далі по тексту – "ЗУ") "Про ГТ"); володіння більше 10% простих акцій надає право акціонеру/акціонерам: 1) вимагати проведення аудиторської перевірки діяльності АТ не частіше двох разів на календарних рік (ч. ч. 5,6, ст. 75 ЗУ "Про АТ"); 2) приймати рішення про проведення спеціальної перевірки фінансово-господарської діяльності АТ (ст. 76 ЗУ "Про АТ"); 3) призначати своїх представників для нагляду за реєстрацією акціонерів, проведенням ЗЗ, голосуванням та підбиттям його підсумків (ч.4 ст. 40 ЗУ "Про АТ"); 4) вимагати скликання наглядовою радою позачергових ЗЗ (п.4 ч.1 ст. 47 ЗУ "Про АТ"); володіння більше 5% простих акцій надає акціонеру/акціонерам право обов'язкового включення своїх пропозицій до порядку денного ЗЗ (ч.4 ст. 38 ЗУ Про "АТ").

Доволі актуальною є проблема, коли акціонери/учасники діють у власних індивідуальних інтересах, на шкоду та ігноруючи тим самим спільний (загальний) інтерес загалом та групові інтереси акціонерів/учасників зокрема. В такому разі, за висловом П. Степанова, пріоритет повинен належати спільному (загальному) інтересу [34, с.89-90]. На жаль, це є лише доктринальною декларативною позицією, що не закріплена нормами об'єктивного корпоративного права. Як наслідок, мажоритарні учасники отримують достатні механізми, щоб діяти у власних інтересах на шкоду загальному (спільному). Наприклад: 1) встановлення господарсько-правових відносин з афілійованими структурами; 2) відчуження майна корпорації третім особам з метою власного збагачення; 3) зміна пріоритетних напрямів економічної діяльності на користь конкурентів, афілійованих структур тощо.

У більшості випадків саме через ігнорування зі сторони мажоритарних учасників спільним інтересом та інтересами меншості, останні вдаються до зловживання своїми правами, що призводить до негативних наслідків в діяльності самої корпорації. Найпоширенішими механізмами зловживання своїми правами меншістю є наступні: 1) корпоративний шантаж, 2) звернення з різноманітними судовими позовами з метою оскарження дій органів управління корпорації; 3) ініціювання проведення податкових, прокурорських, митних та інших перевірок діяльності корпорації; 4) ініціювання забезпечення позову, що призводить до блокування діяльності корпорації; 5) поширення конфіденційної інформації третім особам тощо.

Підсумувавши все вищевикладене, можна зробити наступні висновки:

1. на сьогодні відсутнє єдине, загальноприйнятне визначення категорії "інтерес", оскільки кожна наука розглядає останній через призму власного предмету, суб'єкту, об'єкту, методології, цілей, завдання; 2) об'єктивні умови діяльності корпорації детермінують виникнення певних інтересів в учасників корпоративних відносин, тому інтерес має об'єктивний характер; 3) з метою побудови стабільної системи корпоративного управління, необхідно враховувати на законодавчому рівні існування не лише загального (спільного) інтересу всіх учасників корпорації, а й інтереси окремих груп та індивідуальні інтереси акціонерів/учасників корпорації. В корпорації існує взаємопов'язана єдина система інтересів її акціонерів/учасників, а саме: – спільний (загальний) інтерес, суть якого зводиться до покращення економічних показників діяльності корпорації; – інтереси окремих груп: а) інтереси меншості, що представлені дрібними учасниками і полягають в отриманні частини прибутку корпорації; б) інтереси більшості, які віддзеркалюються, як правило, в інтересах мажоритарних учасників, суть яких зводиться до отримання не лише частини прибутку корпорації, а й здійсненні управління корпорацією; – індивідуальні інтереси акціонерів/учасників корпорації, основний з яких полягає в отриманні максимального, справедливого розподіленого прибутку корпорації (дивідендів); 4) варто на законодавчому рівні закріпити справедливі механізми захисту як інтересів меншості, так і інтересів більшості. Лише баланс між останніми, а не пріоритети чи переваги одних над іншими, буде спроможним забезпечити стабільність в управлінні та діяльності корпорації. Наприклад, баланс можна досягти шляхом запровадження права на подання непрямого позову, права на незгоду тощо. Водночас, при виникненні колізії між індивідуальними/груповими інтересами та загальним (спільним) інтересом акціонерів/учасників, перевага повинна віддаватися саме останньому.

Список використаних джерел

1. Большая Советская Энциклопедия. В 30-ти томах. Т. 10/ Под. общ. ред. А.М. Прохорова. – М., 1972. – С. 945.
2. Толковый словарь русского языка. В 4-х томах. Т. 1 / Под ред. Д.Н. Ушакова. – М., 1996. – С. 91.
3. Гельведий К.А. Сочинения в 2-х томах. Т. 2 / К.А. Гельведий. – М.: Мысль, 1973-1974. – 603 с.
4. Кант И. Критика способности суждения / Пер. с нем. / И. Кант. – М.: Искусство, 1994. – 367 с.
5. Зарубіжна філософія ХХ ст. / Під 106 банд. І.І. Волинки. – К.: Довіра, 1993. – Кн. 6. – 239 с.
6. Здравомыслов А.Г. Потребности. Интересы. Ценности / А.Г. Здравомыслов. – М.: Просвещение, 1986. – 288 с.
7. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения / Я.А. Коменский. – М.: Педагогика, 1982. – Т.1. – 443 с.

М. Богущ, здобувач
КНУ імені Тараса Шевченка, Київ

ИНТЕРЕСЫ УЧАСТНИКОВ КОРПОРАТИВНЫХ ОТНОШЕНИЙ

В статье анализируется понятие "интерес" с точки зрения различных наук, исследуются существующие концепции понимания категории "интерес", выясняется сущность и виды индивидуальных интересов участников корпорации, предлагается собственное видение относительно согласования интересов меньшинства и большинства в корпорации.

Ключевые слова: корпоративный интерес, индивидуальные интересы, групповые интересы, интерес меньшинства, интерес большинства, корпорация, конфликт интересов.

M. Bogush, Researcher degree
Kyiv National Taras Shevchenko University, Kyiv

THE INTERESTS OF PARTICIPANTS OF CORPORATE RELATIONS.

This article analyzes the concept of "interest" from the point of view of the various sciences, explores the concept of the existing understanding of the category "interest", it is revealed the nature and types of individual interests of participants in the corporation, offered his own vision on the harmonization of the interests of the minority and the majority in the corporation.

Keywords: corporate interests, the interests of individual and group interests, the interest of the minority interest of the majority, a corporation, a conflict of interest.

8. Ушинский К.Д. Избранные педагогические сочинения / К.Д. Ушинский. – М.: Педагогика, 1974. – Т. 1. – 584 с.
9. Русова С. Вибрані педагогічні твори / С. Русова. – К.: Освіта, 1996. – 304 с.
10. Реан А.А. Соціальна педагогічна психологія / А.А. Реан, Я.Л. Коломінський. – СПб.: Питер, 2000. – 416 с.
11. Щукина Г.І. Актуальні питання формування інтересу в навчанні / Г.І. Щукина. – М., 1984. – 192 с.
12. Венедиктова І.В. Захист охоронюваних законом інтересів у цивільному праві: Автореф. На здобуття наук. Ступ. канд. юрид. наук. Спеціальність 12.00.03 / КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2013. – С. 13.
13. Круглый стол "Социальные интересы в дискурсе общественных наук" / Социология: Теория, методы, маркетинг. – 2008. – № 2. – С. 165 – 195.
14. Малько А. В. Теория государства и права в вопросах и ответах: Учебно-методическое пособие. 4-е изд., перераб. и доп. / Малько А. В. – М.: Юристъ, 2002. – 300 с.
15. Гукасян Р.Е. Личные интересы в механизме правового регулирования. Защита личных и общественных интересов в гражданском судопроизводстве / Р.Е. Гукасян. – Калинин, 1985. – 177 с.
16. Кожевников С.Н. Социально-правовая активность личности / С.Н. Кожевников // Советское государство и право. – 1980. – № 9. – С. 25.
17. Завьялов Ю.С. Проблема интереса в марксистской теории социалистического права: Автореф. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук. – М., 1968. – С. 5.
18. Егоров Т.Г. Психология. / Т.Г. Егоров. – М., 1955. – С. 45.
19. Покровский И.А. Основные проблемы гражданского права (по изд. 1917 года) / И.А. Покровский. – М., 2003. – С. 132-143.
20. Иоффе О.С. Гражданское правоотношение (по изд. 1949 года) / О.С. Иоффе // Гражданское право. Избранные труды. – М., 2003. – С. 555 – 558.
21. Четот Д.М. Субъективное право и формы его защиты / Д.М. Четот. – Л., 1968. – С. 29.
22. Грибанов В.П. Интерес в гражданском праве (по изд. 1968 года) / В.П. Грибанов // Осуществление и защита гражданских прав. – М., 2001. – С. 236 – 240.
23. Михайлов С.В. Интерес как общенаучная категория и ее отражение в науке гражданского права / С.В. Михайлов // Государство и право, 1999. – № 7. – С. 88-89.
24. Винник О.М. Теоретичні аспекти правового забезпечення реалізації публічних і приватних інтересів в господарських товариствах: Дисертація на здобуття наук. Ступ. Док. Юрид. наук. Спеціальність 12.00.04. / КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2004. – 631 с.
25. Адамович Г.Л. Обеспечение интересов меньшинства акционеров в праве России и Европейского Союза: Дисертація на соис. Науч. Степ. канд. юрид. наук. – М., 2002. – С. 15-16.
26. Макарова О.А. Корпоративное право: Учебник / О.А. Макарова. – М.: Волтерс Клувер, 2005 – 432 с.
27. В "Аеро Світі" назвали причини кризи компанії: конфлікт акціонерів і "хвороби зростання" ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://newsru.ua/finance/16apr2013/aerosvyt.html>.
28. Иоффе О.С. Гражданское право. Избранные труды / О.С. Иоффе. – М., 2003. – С. 556.
29. Винник О.М. Корпоративні конфлікти: поняття, види, правові механізми попередження і розв'язання / О.М. Винник // Українське комерційне право, 2006. – № 7. – С. 64.
30. Гуреев В.А. Проблемы защиты прав и интересов акционеров в Российской Федерации / В.А. Гуреев. – М., Волтерс Клувер, 2007. – 208 с.
31. Иеринг Р.Цель в праве. Т.1 / Р. Иеринг. – СПб., 1881 – 412 с.
32. С.В. Батрин. Корпоративні правовідносини: питання рівності, майнової самостійності та вільного волевиявлення / Батрин С.В. // Економіка та право. – 2009. № 3. – 128 – 131.
33. Гуссаковский П.Н. Вопросы акционерного права / П.Н. Гуссаковский // Журнал Министерства юстиции. – Пг., 1915. – С. 55.
34. Степанов П. Принципы регулирования корпоративных отношений / П. Степанов // Хозяйство и право. 2002. – № 4. – С. 89-90.

Надійшла до редколегії 05.06.13